

CIECHOCINEK

W piaszczystej dolinie nieopodal pamiętnego Gopła, rozpościera się Ciechocinek, szereg domków i warzelnie soli. Z wieżyczki na tężni podczas pogody, widać było czerniący się Toruń, w okolicy bujna roślinność, Wisła z zielonemi brzegi, a zamek nad górą, przedmiot tylu moich myśli, sterczał jak kościotrup, naigrawający się z głupstw, i złości ludzkich. Co to był za piękny widok!

Tak w połowie XIX w. wędrowny filozof i literat, Jan Majorkiewicz, zachwycał się krajobrazem z 16-metrowej tężni górującej nad uzdrowiskiem.

Zanim Ciechocinek stał się jednym z najpopularniejszych uzdrowisk w Polsce, wiązano z nim inne plany. Na początku XIX wieku miał być drugą Wieliczką zaopatrującą Królestwo Polskie w białe złoto. Na piaszczystych nieużytkach w pobliżu Raciążka i Stońska wybudowano warzelnię soli oraz najdłuższe w Europie tężnie, które miały napędzać lokalną gospodarkę. Szybko jednak odkryto, że solanka ma również walory zdrowotne. W 1836 roku przy miejscowej oberży powstał budynek z czterema miedzianymi wannami, gdzie zaczęto sprzedawać pierwsze kąpiele

lecnicze. Niedługo potem uzdrowiskowy charakter miejscowości zaczął wiesć prym nad jego przemysłowymi zapędami.

Zawrotna kariera Ciechocinka zaczęła się w międzywojniu. To wtedy miasto stało się śródziemnomorskim kurortem. Wszystko za sprawą olbrzymiego, nowoczesnego basenu termalno-solankowego powstałego na rozległych zacisznych terenach między tężniami. 4 tysiące metrów kwadratowych, do tego piaszczyste plaże szerokie na 33 metry czyniły go unikatowym w skali europejskiej obiektem. Solanka w basenie miała parametry prawie jak Adriatyk, a otoczenie tężni tworzyło specyficzny mikroklimat. Nic więc dziwnego basen okrzyknięto miniaturą morza południowego. Modernistyczna konstrukcja była dziełem Romulada Gutta – architekta z pierwszych stron gazet, który stworzył nie tylko miejsce do kąpeli, ale park rozrywki wyprzedzający swoją epokę.

a dla nudystów – naturalne solarium. Rzesze zwolenników miała okazała skocznia i trampoliny. Złote czasy basenu i uzdrowiska trwały niemal 70 lat. Miały jednak swój kres. W 2001 roku obiekt zamknięto z powodu niespełniania technicznych warunków. Od tamtej pory wypełnia go roślinność wyrastająca gdzieś pomiędzy żelbetonowych konstrukcji.

Niezależnie od koniunktury Ciechocinek od lat nęci kuracjuszy swoim zdrowotnym powietrzem i romantycznym klimatem. Położenie miejscowości w środku Polski od zawsze sprzyjało łączeniu się ludzi, którzy przybywali tutaj z Zachodu i Wschodu. Poza miłosnymi uniesieniami pod tężniami goście mogą podziwiać słynne dywany kwiatowe, słono-rośla spotykane tylko nad Bałtykiem, architekturę w stylu szwajcarskim, gigantyczny „Grzybek” w centrum miasta czy zabytkowy, lecz wciąż żywy basen.

Podcast

Słony. Ciechociński basen wszechczasów i jego słodko-gorzkie losy. Ciechocinek dla wielu ma dzisiaj jeden symbol – trzy olbrzymie tężnie górujące nad uzdrowiskiem. Nie wszyscy jednak wiedzą, że między tężniami skrywa się prawdziwa perła, która tworzy historię Ciechocinka. Historię słodko-górką i całkiem nieodległą. Mało znaną współczesnym, choć wciąż żywą wśród mieszkańców.

Bohaterem podcastu jest ciechociński basen wszechczasów, a także bywalczynie i miłośniczki kąpieliska, które przybliżają jego losy. Opowiadają o zawodach w solance, trąbie powietrznej, trupach, a także o tym, czym dla nich był basen i jak stał się perłą w koronie Ciechocinka.

Kąpielisko otworzył sam prezydent Ignacy Mościcki, który latem 1932 przyjechał do Ciechocinka na miesięczną kurację. Miejsce w mgnieniu oka stało się magnesem, który przyciągało do uzdrowiska najpierw elitę, a po wojnie również zwykłych zjadaczy chleba – mieszkańców i przyjezdnych z różnych zakątków Polski, którzy mogli zaoszczędzić krocie na wyjazdach nad Bałtyk. Na basenie rozbrzmiewała słynna orkiestra przegrywająca do wieczornych dancinów. Miejscowi i przyjezdni oddawali się zabawom towarzyskim, dla wielbicieli masaży czekały bicze szkockie,

Symbolem Ciechocinka są tężnie, które wzniesiono w XIX w. Budowle powstały z drewna dębowego i sosnowego, a wyłożone zostały krzewami tarniny. Kompleks trzech tężni liczy 1742 metry długości, co czyni go największą budowlą solankową w Europie.

1 – Tężnia nr 1

Powstała w 1824 roku. Na jej szczycie znajduje się taras widokowy, z którego dziś – podobnie jak Jan Majorkiewicz w XIX w. – możemy podziwiać panoramę Ciechocinka, a w oddali być może dojrzymy Toruń, a przynajmniej Raciążek. Przy budowlu znajduje się **Park Tężniowy**, w którym ciągną się pasy zieleni i tereny spacerowe.

2 – Tężnia nr 2

Jest najdłuższą z tężni, liczy sobie ponad 722 metry. Posiada również taras widokowy. W jej wnętrzu znajduje się grota zasilana ciechocińską solanką – naturalne inhalatorium dostępne dla wszystkich

3 – Tężnia nr 3

Jest najkrótszą tężnią (ma „jedynie” 366 metrów). Na jej szczycie mieści się słynny wiatrak, który uwieczniony został w herbie Ciechocinka. Za tężnią znajduje się **Rezerwat Przyrody** – bogaty w różne gatunki halofitów, czyli słonorośli, które normalnie rosną tylko nad Bałtykiem.

4 – basen

Zabytkowy basen termalno-solankowy, który jest bohaterem podcastu, powstał w 1932 roku jako główna atrakcja **Parku Zdrowia** urządzonego na terenie między tężniami. Modernistyczny basen, zaprojektowany przez Romuald Gutta, był nowoczesnym, rekreacyjnym obiektem o wymiarach 100 na 40 metrów Służył gościom i mieszkańcom Ciechocinka do 2001 roku. W ostatnim czasie teren Parku Zdrowia wokół basenu przeszedł rewitalizację.

5 – KS Zdrój

Ciechociński Klub Sportowy „Zdrój” powstał w międzywojniu. W latach 50. utworzono w nim sekcję pływacką, którą przez długie lata prowadził legendarny trener Zdzisław Komosiński. Renoma uzdrowiska sprawiała, że Ciechocinek często był areną różnych zawodów sportowych. Odbываły się one zwykle na pływalni lub stadionie „Zdroju”, który mieści się u podnóża tężni.

6 – Park Zdrojowy

W Parku Zdrojowym (największym z ciechocińskich parków) na początku lat 80. XIX wieku wybudowano Pijalnię Wód Mineralnych (**Kursaal**), która należy do najstarszych budynków w Ciechocinku. Została wykonana z drewna w typowym dla uzdrowisk stylu „szwajcarskim” i zachwyca snycerskimi ażurowymi zdobieniami. Przechadzając się Parkiem Zdrojowym, możemy również przyjrzeć się innym drewnianym perełkom – Muszli Koncertowej i kawiarni „Bristol”, a także przysiąść pod rzadkimi okazami drzew lub popularną fontanną „Jaś i Małgosia”.

7 – Partery Hellwiga

Kultowe dywany kwiatowe urządzone w latach 30. XX w. Tereny te są ulubionym miejscem spacerów kuracjuszy

i mieszkańców, ciągną się od popularnej restauracji „Zdrojowa” do podświetlanej fontanny. Na trasie spaceru można zobaczyć imponujący zegar kwiatowy.

8 – Dworzec kolejowy

Dworzec kolejowy w Ciechocinku ma ponad stuletnią historię. Niestety w 2011 roku został zamknięty. Dzisiaj jedną z atrakcji tego miejsca jest „**Galeria staroci**”. To sklep oraz muzeum w jednym – znajdziemy tam rzeczy przesiąknięte historią miejscowości.

9 – Teatr Letni

Blisko dworca możemy zobaczyć drewnianą budowlę secesyjną z początku lat 90. XIX wieku. To Teatr Letni, którego wnętrza mogą pomieścić ponad dwieście osób. Za swoich złotych czasów występowało tam wielu znanych polskich artystów. Przed budynkiem stoi dziś pomnik Jerzego Waldorfa (ze swoim jamnikiem Puzonem), dzięki któremu udało się przywrócić teatr do życia.

10 – Grzybek

W samym centrum miasta znajduje się najbardziej znana w uzdrowisku fontanna – „Grzybek”, która czerpie wody z tego samego źródła co tężnie. Dzięki temu posiada walory lecznicze. Powietrze wokół fontanny bogate jest w jod.

11 – Warzelnia Soli

W Warzelni Soli w Ciechocinku od lat 30. XIX wieku produkowana jest sól. Obecnie w części Warzelni działa muzeum, przedstawiające początki ciechocińskiego uzdrowiska.

12 – Dworek Prezydenta

W 1932 roku do Ciechocinka na odpoczynek przybył prezydent Ignacy Mościckiego, który otworzył basen wszechczasów. Po jego wizycie wybudowano Dworek Prezydenta. Głowa państwa nigdy więcej nie zjawiała się w uzdrowisku. Ale budynek pozostał. Obecnie mieszczą się w nim m.in. wystawy multimedialne i ekspozycja poświęcona życiu prezydenta Mościckiego.

13 – Partery Hellwiga

Niedaleko Dworku Prezydenta znajduje się Cerkiew św. Michała Archanioła. Została wybudowana w XIX wieku w stylu zauralskim. Jest jedynym tego typu budynkiem sakralnym w Europie.

Projekt został zrealizowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra.